



ĆWICZENIA Z MATEMATYKI I



Pochodne

J. de Lucas

Ćwiczenie 1. Obliczyć pochodne następujących funkcji:

1. $f(x) = \sin \frac{x}{1-x} \cos \frac{x}{1-x}$

2. $f(x) = x^5 + 5x^3 + 2x^2 + x - 1 - \frac{1}{x}$

3. $f(x) = x \sin e^x$

4. $f(x) = \tan \frac{x^2-1}{(x+1)^2}$

5. $f(x) = \arctan x$

6. $f(x) = \arcsin x$

7. $f(x) = \arccos x^2$

8. $f(x) = \frac{\arccos^2 x - 1}{\arccos x + 1}$

9. $f(x) = x^2 + \sin x$

10. $f(x) = e^{-x^2}$

11. $f(x) = e^{\sin x \cos x}$

12. $f(x) = \exp\left(\frac{1+x}{1-x^2}\right)$

13. $f(x) = a(x^4 + \ln x + e^{x^2+2x+4})$

14. $f(x) = \frac{e^x}{\sqrt{x}} + e^x \sqrt{x} + e^x 2x$

15. $f(x) = \frac{x^2 + \sin x}{\cos x}$

16. $f(x) = \frac{x \ln x + 3x e^{2x}}{x \ln x}$

17. $f(x) = \sinh \frac{1+x}{1-x}$

18. $f(x) = \tanh \frac{1+x}{1-x}$

19. $f(x) = \frac{1-x^3}{1+x+x^2}$



ĆWICZENIA Z MATEMATYKI I



Rozwiązanie:

$$1. f'(x) = \frac{\cos\left(\frac{2x}{x-1}\right)}{(x-1)^2}$$

$$2. f'(x) = 5x^4 + 15x^2 + 4x + 1 + \frac{1}{x^2}$$

$$3. f'(x) = \sin e^x + x \cos e^x$$

$$4. f'(x) = \frac{2 \sec^2\left(\frac{x-1}{x+1}\right)}{(x+1)^2}$$

$$5. f'(x) = \frac{1}{1+x^2}$$

$$6. f'(x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$7. f'(x) = -\frac{2x}{\sqrt{1-x^4}}$$

$$8. f'(x) = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$9. f'(x) = 2x + \cos x$$

$$10. f'(x) = -2xe^{-x^2}$$

$$11. f'(x) = \cos 2xe^{\sin x \cos x}$$

$$12. f'(x) = \frac{e^{\frac{1}{1-x}}}{(x-1)^2}$$

$$13. f'(x) = a(4x^3 + 2e^{x(x+2)+4}(x+1) + \frac{1}{x})$$

$$14. f'(x) = \frac{e^x(x(4x^{3/2} + 2x + 4\sqrt{x} + 3) - 1)}{2x^{3/2}}$$

$$15. f'(x) = \sec(x)(x(x \tan(x) + 2) + \sec(x))$$

$$16. f'(x) = \frac{3e^{2x}(2x \log(x) - 1)}{x \log^2(x)}$$

$$17. f'(x) = \frac{2 \cosh\left(\frac{x+1}{1-x}\right)}{(x-1)^2}$$

$$18. f'(x) = \frac{2 \operatorname{sech}^2\left(\frac{x+1}{1-x}\right)}{(x-1)^2}$$

$$19. f'(x) = -1$$

□



ĆWICZENIA Z MATEMATYKI I



Ćwiczenie 2. Oblicz prostą styczną i prostopadłą do funkcji $f(x) = x^3 + 3x^2 + 3x + 2$ w punkcie $(0, 2)$.

Rozwiązanie: Prosta styczna do funkcji $f(x)$ w punkcie $(x_0, f(x_0))$ ma postać:

$$(y - f(x_0)) = m_s(x - x_0),$$

gdzie m_s to pochylenia tej krzywej. Skoro prosta ma być styczna do $f(x)$ w $(0, f(0))$, liczba m_s ma być pochodną tej krzywej w punkcie $2 = f(0)$:

$$f'(x) = 3x^2 + 6x + 3 \Rightarrow m_s = f'(0) = 3.$$

Więc, równanie prostej stycznej będzie

$$y - 2 = 3x.$$

Też można przedstawić równanie takiej krzywej w postaci

$$y = 3x + 2.$$

Dwa kąty α, β są prostopadłe wtedy i tylko wtedy

$$\operatorname{tg} \alpha = -\frac{1}{\operatorname{tg} \beta}.$$

Więc, jeżeli prosta styczna do $f(x)$ w punkcie $(0, f(0))$ ma pochylenia 3, to prosta prostopadła do krzywej $f(x)$ w tym punkcie ma pochylenia

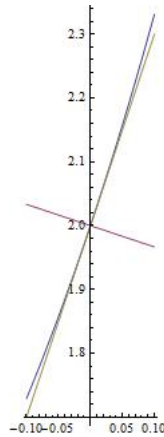
$$m_p = -\frac{1}{f'(0)} = -\frac{1}{3}.$$

Więc, równanie tej prostej wygląda następująco

$$y - f(x_0) = m_p(x - x_0) \Rightarrow y - 2 = -\frac{1}{3}x$$



ĆWICZENIA Z MATEMATYKI I



□

Ćwiczenie 3. Oblicz prostą styczną i prostopadłą do funkcji $f(x) = \log(1+x) + \sqrt{x+5}$ w punkcie $(0, 0)$.

Ćwiczenie 4. Oblicz $d^5 f/dx^5$ gdzie $f = \frac{1+x}{1-x^2}$.